

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719010375
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6719010375.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Štefana Nováka, LL.M. na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. marca 2021, v trestnej veci obžalovaného Q. Q. a spol. za trestný čin lúpeže podľa 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, o odvolaniach obžalovaných Q. Q. a X. I. proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 16.10.2020, sp. zn. 5T/99/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu u obidvoch obžalovaných.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. u obžalovaného Q. Q., nar. XX.XX.XXXX v O., trvale bytom O. O., W. XX, t.č. v L. O. O. - S., podľa § 44 Tr. zák. u p ú š ť a od uloženia súhrnného trestu, vzhľadom na rozsudok R. súdu Zvolen zo dňa 07.02.2014, sp.zn. 5T/115/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.05.2014, sp.zn. 3To/39/2014, ktorým mu bol uložený súhrnný a spoločný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko pokladá uvedený trest na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného za dostatočný.

U obžalovaného X. I., nar. XX.XX.XXXX v K. O., trvale bytom J. pod O. XX, t.č. v L. O. O. - S., podľa § 37 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov u p ú š ť a od uloženia súhrnného trestu, vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 15.02.2010, sp.zn. 2T/212/2009 v spojení s uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 02.03.2011, sp.zn. 2T/212/2009, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko pokladá uvedený trest za dostatočný.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom boli obžalovaní Q. Q. a X. I. uznaní za vinných z trestného činu lúpeže podľa XXX ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, na tom skutkovom základe, že dňa 17.11.2005 v čase okolo XX.XX hod. po vzájomnej predchádzajúcej dohode prišli osobným motorovým vozidlom zn. R., striebornej farby, bez bližšie zistených údajov pred videopožičovňu Q.-comp nachádzajúcu sa vo G., K. W. č. XX, kde z vozidla vystúpil už odsúdený Q. S. s X. I. a vošli dnu do videopožičovne s kuklami na hlavách a pod hrozbou použitia bližšie nešpecifikovanej krátkej strelnej zbrane, ktorú držal v ruke Q. S., prinútili majiteľa videopožičovne Q. B., aby im vydal peniaze, pričom Q. S. začal prehľadávať plechovú škatuľu, ktorá sa nachádzala na pulte a následne X. I. pristúpil k Q. B., ktorého udrel rukou do oblasti tváre, na čo mu tento vydal XXX,XX A. (X.XXX,- Sk), ktoré mal vo vrecku a Q. S. zobrať plechovú škatuľu, v ktorej sa nachádzala finančná hotovosť vo výške 66,38 Eur (2.000,- Sk),

poštové poukážky, identifikačné karty DIČ, DPH, uzávierky a následne ušli do odstaveného osobného motorového vozidla, v ktorom ich čakal a dával pozor Q. Q. a následne odišli preč, čím spôsobili Q. B. ako majiteľovi videopožičovne Q.-comp, G., K. W. č. XX, H.: XX XXX XXX, škodu vo výške 331,94 Eur (10.000,- Sk) a fyzickým útokom mu nespôsobili zranenia vyžadujúce si lekárske ošetrenie.

Za to bol obžalovanému Q. Q. podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l), n) Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 46 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol na výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol zároveň zrušený výrok o treste uloženom obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 07.02.2014, sp. zn. 5T/115/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.05.2014, sp. zn. 3To/39/2014, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ostatné výroky uvedených rozhodnutí zostali nezmenené.

Obžalovanému X. I. bol za to podľa § 234 ods. 2, § 35 ods. 2, 3, § 40 ods. 1, 5 písm. c) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 6 mesiacov. Podľa § 39a ods. 2 písm. b) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov bol na výkon tohto trestu zaradený do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov bol zároveň zrušený výrok o treste uloženom obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 15.02.2010, sp. zn. 2T/212/2009, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 4 roky, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Ostatné výroky uvedeného rozhodnutia zostali nezmenené.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Q. Q. odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 28.10.2020, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 11.12.2020, a to proti výroku o treste.

Najprv poukázal na výrovkovú časť napadnutého rozsudku, vrátane uloženého súhrnného trestu odňatia slobody. Následne zdôraznil, že rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 16.11.2016, sp. zn. 33T/95/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 4To/100/2016 bol uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b), c) Tr. zák., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený ochranný dohľad na 2 roky a zákaz požívania akýchkoľvek návykových látok.

Podľa jeho názoru mal okresný súd v tomto trestnom konaní v rámci ukladania súhrnného trestu zrušiť aj výrok o treste z uvedeného rozsudku Okresného súdu Nitra v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. mu vec vrátil, aby ju v potrebnom rozsudku znovu prejednal a rozhodol.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie aj obžalovaný X. I., ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa XX.XX.XXXX, a to v celom rozsahu. Z jeho obsahu však vyplýva, že smerovalo výlučne proti výroku o treste, napokon obžalovaný vyhlásil na hlavnom pojednávaní, že je vinný a jeho vyhlásenie súd následne uznesením prijal.

Argumentoval tým, že v rámci ukladania súhrnného trestu bolo potrebné zrušiť všetky tresty, ktoré mu boli uložené od 17.11.2005, teda nielen výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 2T/212/2009, ale napríklad aj výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 16.11.2016, sp. zn. 33T/95/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 4To/100/2016. Okresný súd neuviedol, z akého dôvodu nebol takýto postup možný a jeho rozhodnutie v tomto smere je v príkrom rozpore s právom na spravodlivý súdny proces, ktorého obsahom je aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie, o to väčšmi, ak sa jedná o trestnú vec, kde rozhodnutie zasahuje do práv

a právom chránených záujmov stíhaných osôb, pričom prostriedky v ňom uplatnené možno označiť za prostriedky „ultima ratio“.

Ak by konajúci súd sledoval aj iné, fundamentálne faktory, ktoré sa týkajú jeho osoby, mal akceptovať dlhý časový odstup od skutku, taktiež to, že sa k jeho spáchaniu priznal a oľutoval ho, teda uložený trest je v rozpore s princípom bezprostrednosti, keďže bol odsúdený až po 15-ich rokoch.

V ďalšom poukázal na ust. § 42 ods. 1 Tr. zák. s tým, že pri jeho správnej aplikácii bez ohľadu na tvary jednotného, resp. množného čísla, bolo potrebné si uvedené ustanovenie vykladať tak, že ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iné jeho trestné činy, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. V takomto prípade by potom bolo možné uvažovať o zrušení výroku o treste uloženom mu rozsudkom Krajského súdu v Nitre, a zároveň o uložení súhrnného trestu navýšeného o 1 mesiac, pričom takýto rozsudok by považoval za zákonný a spravodlivý.

Inou alternatívou by bolo ponechanie právoplatného trestu uloženého mu rozsudkom Krajského súdu v Nitre, a následné upustenie od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 2T/212/2009, pretože v zmysle ust. § 44 Tr. zák. možno považovať trest uložený mu skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a jeho nápravu za dostatočnú.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie veci v potrebnom rozsahu, alebo zmenil napadnutý rozsudok tak, že mu uloží spravodlivý a zákonný trest.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolania obidvoch obžalovaných zamietnuť ako nedôvodné.

Naproti tomu obhajca obžalovaného Q. Q. na verejnom zasadnutí zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom vyhotovení odvolania a navrhol, aby mu bolo v plnom rozsahu vyhovie. Obžalovaný sa s návrhom svojho obhajcu stotožnil, vrátane dôvodov uvedených v jeho písomnej forme.

Obhajca obžalovaného X. I. na verejnom zasadnutí zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom vyhotovení odvolania a navrhol, aby bolo rozhodnuté v jeho intenciách jednou z alternatív. Obžalovaný sa s návrhom svojho obhajcu stotožnil, vrátane dôvodov uvedených v jeho písomnej forme.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolaní obžalovaných Q. Q. a X. I. zistil, že tieto boli podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému boli prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o trestoch. Na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolania obidvoch obžalovaných boli podané dôvodne, aj keď prevažne z iných dôvodov, ako tých, ktorými argumentovali.

Primárne je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený okresným súdom v napadnutom rozsudku, taktiež jeho právna kvalifikácia ako trestného činu lúpeže podľa 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, t. j. výrok o vine už nadobudol právoplatnosť, keďže obidvaja obžalovaní na hlavnom pojednávaní vyhlásili, že sú vinní zo spáchania skutku, preto okresný súd po procesnom postupe podľa § 257 ods. 7 Tr. por. ich vyhlásenie uznesením prijal a následne vyhlásil rozsudok.

Preskúmajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o trestoch, dospel krajský súd k inému záveru ako okresný súd, nakoľko tresty uložené obžalovaným považoval za neprimerané, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. vo výrokoch o trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonov zrušil, následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o trestoch sám.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery mal za to, že okresný súd pochybil, keď neaplikoval ust. § 44 Tr. zák., resp. § 37 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a neupustil u obidvoch obžalovaných od uloženia súhrnných trestov, nakoľko predchádzajúce tresty, ktoré im boli uložené, možno považovať za dostatočné na ochranu spoločnosti a ich nápravu.

Súd prvého stupňa správne zistil, že obžalovanému Q. Q. poľahčovali dve okolnosti podľa § 36 písm. l), n) Tr. zák. (t. j., že sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval, a napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom), zároveň mu priťažovali dve okolnosti podľa § 37 písm. h), m) Tr. zák. (t. j., že spáchal viac trestných činov - celkovo 7 a už bol za trestný čin odsúdený). Za takejto situácie krajský súd vychádzal z toho, že poľahčujúce a priťažujúce okolnosti boli v pomere 2:2, preto nedošlo k zmene žiadnej z hraníc zákonom ustanovenej trestnej sadzby, pričom za najprísnejší zo

súdených trestných činov - zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b), c) Tr. zák. mu mohol uložiť trest odňatia slobody na 7 rokov až 12 rokov. Súčasne zobral do úvahy, okrem pomeru, aj na mieru závažnosti ustálených pohľadujúcich a prítiažujúcich okolností podľa ust. § 38 ods. 2 Tr. zák., ktoré boli pomerne významné, či už v prospech alebo v neprospech obžalovaného.

Keďže obžalovaného odsudzoval za viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden bol zločinom, spáchaných viacerými skutkami, samozrejme vrátane trestného činu v tomto trestnom konaní, ktorý spáchal skôr ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 07.02.2014, sp.zn. 5T/115/2006 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.05.2014, sp.zn. 3To/39/2014, prichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák. podľa zásad na uloženie úhrnného trestu v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. (nesprávne uvedené ust. § 41 ods. 1 Tr. zák.). Z tohto dôvodu došlo k zvýšeniu hornej hranice trestnej sadzby odňatia slobody za najprísnejší z trestných činov o jednu tretinu, čiže v konečnom dôsledku mohol uložiť obžalovanému trest odňatia slobody od 7 rokov do 16 rokov.

U obžalovaného X. I. tiež prichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu, keďže trestný čin spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 15.02.2010, sp. zn. 2T/212/2009 v spojení s uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 02.03.2011, sp. zn. 2T/212/2009. Za najprísnejší z dvoch súdených trestných činov - trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov mu mohol uložiť trest odňatia slobody na 5 rokov až 12 rokov, čo predstavovala trestná sadzba za trestný čin, za ktorý bol odsúdený v tomto trestnom konaní. Keďže bolo preto potrebné aplikovať pri určovaní druhu trestu a jeho výmery Trestný zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, druhostupňový súd prihliadal aj na zásady pre ukladanie trestov uvedené v ust. § 31 ods. 1, ods. 2 písm. a) tohto zákona.

Pri určení výmery trestu odňatia slobody však bolo potrebné prihliadnuť tiež na vyhlásenie viny obžalovaných na hlavnom pojednávaní, ktoré urobili v tejto trestnej veci, čo je samostatným zákonným dôvodom pre eventuálne mimoriadne zníženie výmery trestu.

Ďalšou významnou skutočnosťou vyznievajúcou v tomto smere v prospech obžalovaných, bola aj neúmerná dĺžka trestného konania, ktorá ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu presiahla 15 rokov od skutku, pričom obžalovaní k takémuto časovému odstupu výrazným spôsobom neprispeli. Za neúmernú dĺžku súdneho konania pritom možno považovať vo všeobecnosti dobu presahujúcu 6 rokov.

Nemožno opomenúť ani to, že obaja obžalovaní vykonali tresty odňatia slobody, ktoré im boli uložené rozhodnutiami súdov uvedenými vo výrokovvej časti tohto rozsudku, a to v celej výmere už v roku 2014. Ešte významnejšou však bola skutočnosť, že obidvom obžalovaným boli rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 4To/100/2016 uložené tresty odňatia slobody vo výmere 9 rokov, každému zvlášť, na výkon ktorých boli zaradení do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia, a ktoré ako ďalšie tresty aj v súčasnosti vykonávajú, pričom predpokladaný koniec ich výkonu pripadá až na deň 20.03.2025.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam dospel odvolací súd k záveru, že v danom prípade nebolo nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestu ani jednému z obžalovaných ukladať súhrnný trest odňatia slobody a zvýšiť tým výmeru pred tým uložených trestov, čo aj len o 6 mesiacov, ako rozhodol prvostupňový súd. Krajský súd mal totiž za to, že tresty uložené obžalovaným, ktoré sú uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, možno považovať za dostatočné na ochranu spoločnosti, ako aj na ich nápravu a z tohto dôvodu u obžalovaného Q. Q. podľa § 44 Tr. zák. a u obžalovaného X. I. podľa § 37 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov upustil od uloženia súhrnných trestov. Už pred tým uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody v uvedených výmerách v spojení s výkonom uložených ďalších trestov odňatia slobody v danom prípade zabezpečia dosiahnutie účelu trestu a zároveň v dostatočnej miere obsahujú prvky represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie.

K odvolacím námietkam obžalovaných krajský súd dodáva, že súhrnný trest sa ukladá (resp. upúšťa sa od jeho uloženia) len pri tzv. súbehu trestných činov, ktoré sa zbiehajú, t.j. za všetky trestné činy, ktoré boli spáchané pred vyhlásením odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa (len prvého, ktorý po nich nasledoval) a nie pri tzv. recidíve trestnej činnosti, keď už ide o opakovanie spáchania trestných činov po predchádzajúcom odsúdení, či už právoplatnom (tzv. pravá recidíva) alebo neprávoplatnom (nepravá

recidíva). Z tohto dôvodu neprichádzalo do úvahy zrušenie všetkých trestov, ktoré boli obžalovaným uložené po dni 17.11.2005, keď skutok spáchali (okrem prvých trestov, ktoré boli uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku okresného súdu), a to vrátane trestov uložených im rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 4To/100/2016 vo výmere 9 rokov.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o treste, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaniach obžalovaných, považujúc ich za dôvodné, rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.